

maaftee være mig tilladt at tilføje en Bemærkning, som jeg glemte før med Hensyn til, hvad den ærede Secretair (Dinesen) udtalte om, at der var en Underbalance ved Metropolitan-skolen. Jeg vil i denne Henseende kun gjøre opmærksom paa, at denne Underbalance nu er betydelig mindre, end den har været tidligere, og at dette er fremkaldt ved, at man som Resultat af de Overveielser, man anstillede, forhøiede Skolepengene og borttog en heel Deel af Tripladserne, hvorved man tillige fjernede en af de Grunde, som dengang meget stærkt blev anførte mod Metropolitan-skolen, nemlig, at den concurrerede med de private Skoler derved, at Skolepengene vare mindre. Dette er nu ikke Tilfældet, de ere nu i Reglen høiere end i de private Skoler, og Tripladserne ere meget betydeligt formindskede. Dette har allerede havt til Følge, at Underbalancen er meget mindre, og det vil, alt efter som disse Bestemmelser komme til fuldstændigt at virke, føre til, at den bliver endnu meget mindre. Dernæst maa jeg gjøre opmærksom paa, at det er noget vanskeligt at bestemme den enkelte Skoles Underbalance, idet der dog er flere Forhold, hvori den enkelte Skole ikke staaer saaledes isoleret, og hvor mange Tilfældigheder spille ind, f. Ex. om Skolen netop i det givne Dieblit har Lærere, der alle staae paa eldst Gage, eller om der er flere hujere, og flere andre Forhold af den Natur, saa jeg troer ikke, at Hensynet til Underbalancen har Meget at bethyde.

Alberti: Da min Stilling her i Thinget i en Række af Aar har opfordret mig til sær Opmærksomhed for Sorø Academies Budget, vil jeg, med al Agtelse for det ærede Udvalgs Sagkundskab ogsaa i foranstte Anliggender, tillade mig nogle praktiske Bemærkninger til nærmere Overveielse. Det Første, som jeg vil henlede Thingets Opmærksomhed paa, er et Punkt paa Indtægtsiden, som ikke findes berørt i Udvalgets Betænkning, men som har en ikke ringe Værdi baade i pecuniær Henseende og for en Deel Beboere i Sorø Amts 3die Valgtreds, ikke i min Kreds, men i Nabo-kredsben. Man finder nemlig i Anmærkningerne til Finansloven, Pag. 515 og 516, hvor Indtægterne under Sorø Academi af Fordebogs-

Tiendeindtægterne ere specificerede, opført om en ny Bortforpagtning af Nordruplund, at derved er indvundet en Forøgelse af 1,223 Rd. Altsaa oplyser dette, at Nordruplund er blevet bortforpagtet paa ny. Det ærede Udvalg har vistnok ikke havt Tid til at skjænke denne Post, der saaledes staaer imellem Vinierne, synderlig Opmærksomhed, men det er ingen ubetydelig Post. Efterhaanden som Forpagtningerne af Hovedgaardene paa Sorø Academies Gods ere udløbne, ere Gaardene blevne stillede til Bortsalg eller, hvad der var Tilfældet med den sidste Hovedgaard, vi havde her under Lovbehandling, nemlig Mørup, alternativt til offentlig Bortforpagtning. Nu gaaer Cultusministeren hen og bortforpagter en Gaard underhaanden, uden at ophjude den til offentlig Bortforpagtning, uden at følge det Spor, som de tidligere Cultusministre have lagt, og som blev vedkjendt af Minister Monrad i 1861, da vi her havde en Lov for om Salg af Mørupgaard eller offentlig Bortforpagtning af denne Eiendom. Jeg holder mig overbevist om efter den Erfaring, som er gjort med Hovedgaardene paa Sorø Academies Gods, nemlig med Store-Ladegaard og Mørupgaard, at der vilde have været Mulighed og Sandsynlighed for en høiere Forpagtningsafgift ved offentlig Bortforpagtning. Jeg vil slet ikke tale om Rigtigheden af Salg — det troer jeg havde været det Allerrigtigste — men offentlig Bortforpagtning af en Statseiendom forekommer mig nu at maatte være en uafviselig Fremgangsmaade. Men det er ikke nok dermed. Naar den ærede Cultusminister lader sig Nordruplunds Fordebog forelægge, vil han deri finde, at der er under Nordruplund en halv Snees Bøndersteder, som ikke have kunnet gaae over til Selveiendom efter de almindelige Regler for Selveiendom paa Sorø Academies Gods, fordi de stulle være opførte paa Jord, der er Hovedgaardsjord eller tilhyttet ved Magelæg for Hovedgaardsjord. Der er altsaa en halv Snees Bøndersteder, som efter den Aand, der gaaer igjennem Selveieendomsloven af 1852 og alle de øvrige Selveieendomslove, som have passeret Thinget, burde være gaaede over til Selveiendom snarest muligt, og dette kunde vistnok være skeet, hvis Nordruplund var stillet til Bortsalg, og der da var